

Przedmiotowy system oceniania z geografii

2020/2021

Przedmiotowy system oceniania z geografii opracowany został w oparciu o :

1. Podstawę programową.
2. WSO.
3. Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej autorstwa Ewy Tuz i Barbary Dziedzic dostosowany do podręcznika „Planeta Nowa” wydawnictwa Nowa Era.

Obszary podlegające ocenie

W toku nauczania geografii ocenie podlegają kluczowe kompetencje w edukacji geograficznej za, które uznaje się:

- Czytanie map różnej treści,
- Wyjaśnianie prawidłowości występujących w cyklach astronomicznych, geograficznych, społecznych i gospodarczych,
- Umiejętność posługiwania się przyrządami oraz modelami geograficznymi,
- Umiejętność dokonywania planowych oraz systematycznych obserwacji,
- Umiejętność odczytywania i wykorzystywania oraz sporządzania dokumentacji geograficznej (dane statystyczne, wykresy, diagramy, ryciny),
- Umiejętność dokonywania obliczeń (odległości, różnica wysokości, średnie temperatur, amplitudy, spadek temperatury z wysokością, wysokość Słońca w różnych szerokościach geograficznych, różnice czasowe),
- Umiejętność posługiwania się słownictwem, terminologią i symboliką geograficzną w mowie żywej i pisanej,
- Wartościowanie działalności człowieka w środowisku przyrodniczym oraz - wkład w pracę i przygotowanie się do lekcji;
 - aktywność na lekcji (udział w dyskusjach: argumentowanie, przekonywanie),
 - formy aktywności dodatkowej samodzielne przygotowanie referatów, przedstawianie własnych poglądów);
 - udział z powodzeniem w konkursach przedmiotowych.

Formy podlegające ocenie:

- sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale
- krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki z 3 ostatnich lekcji
- odpowiedź ustną (połączoną ze znajomością mapy)
- samodzielnie wykonana praca domowa
- aktywność (częste zgłaszanie się i udzielanie prawidłowych odpowiedzi na lekcji, referaty, prezentacje, opracowania projektów, plansze tematyczne, prace plastyczne, albumy, udział w konkursach przedmiotowych na poziomie szkolnym)
- prezentowanie pracy grupy
- zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy
- udział w konkursach na szczeblu gminy, powiatu, województwa, ogólnopolskim.

FORMY OCENIANIA I WAGA

Formy oceniania	waga	kolor
testy, prace klasowe, sprawdziany obejmujące cały dział	5	czzerwony
Udział w konkursach przedmiotowych na szczeblu gminnym i wyżej	5	czzerwony
Wykonywanie zadań wykraczających poza podstawę programową	5	czzerwony
Aktywność w działaniach ponad podstawę programową	5	czzerwony
odpowiedź ustna	3	niebieski
kartkówka z 3 ostatnich lekcji	3	czarny
sprawdzian obejmujący część działu	3	czarny
Prezentacje multimedialne, referaty, projekty, doświadczenia, makiety, prace praktyczne	1-3	niebieski
Praca domowa, brak pracy	1	niebieski
Praca indywidualna, w grupach na lekcji lub jej brak	1	niebieski
aktywność na lekcji	1	niebieski
Praca na platformie edunect	1-2	Niebieski

- Oceny są jawne, uzasadnione i zgodne z wymogami na daną notę. Skala ocen zawiera stopnie od 1 do 6, rozszerzone o "+" i "-", nieobecność podczas oceniania odnotowywana jest symbolem "nb" i należy dana partię rozliczyć.
- Podczas oceniania w zależności od formy brane są pod uwagę: jakość, poprawność, terminowość, częstotliwość i systematyczność.
- W przypadku sprawdzianów i kartkówek pisemnych stosowane są konkretne kryteria punktowe, przeliczane na skale
 - 30% - 0 % ocena niedostateczna
 - 49% - 31% % - ocena dopuszczająca
 - 69% - 50% - ocena dostateczna
 - 89% - 70% - ocena dobra
 - 100% - 90% - ocena bardzo dobra
 - 100% - ocena celująca - tylko w przypadku, gdy w treści poleceń zaplanowane są do

wykonania dodatkowe zadania o dużym stopniu trudności , a obowiązkowe wykonane zostały prawidłowo (wszystkie zadania na 100% +dodatkowe).

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na poziomie koniecznym.

Uczniowie z orzeczeniem lub opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej są oceniani:

- a) za rzeczywiste osiągnięcia i postępy w zdobywaniu wiedzy i umiejętności,
- b) sprawdzianami dostosowanymi do poziomu ucznia i obniżoną punktacją
- c) za wypowiedzi ustne, wykazywanie chęci i zaangażowanie w pracy

Zasady oceniania i klasyfikacji .

1. Uczeń jest zobowiązany mieć na lekcji zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń i podręcznik.
2. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne oraz prace domowe są obowiązkowe.
3. Prace klasowe(sprawdziany) są zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany będą przeprowadzane po omówionym dziale, poprzedzone lekcją powtórzeniową.
4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub pracy klasowej jest w terminie dwóch tygodni od chwili ich przeprowadzenia do zaliczenia materiału, które obejmowały. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą(długa choroba, pobyt w szpitalu) termin zaliczenia materiału musi być uzgodniony indywidualnie nauczycielem.
5. Uczeń otrzymuje na lekcji do wglądu sprawdzoną i omówioną pracę pisemną, zapoznaje się z jej wynikiem i ewentualne zastrzeżenia zgłasza do nauczyciela. Prace przechowywane są w dokumentacji nauczyciela do końca roku szkolnego.
6. Uczeń może poprawić dwa sprawdziany w semestrze z których otrzymał ocenę niedostateczną, dopuszczającą lub dostateczną. Ocena z poprawy jest wpisywana obok oceny ze sprawdzianu. Prace klasową lub sprawdzian uczeń może poprawić tylko raz.
7. Nauczyciel może przeprowadzać krótkie(10- 15 minutowe) kartkówki bez zapowiedzi z zakresu materiału maksymalnie obejmującego 3 ostatnie tematy lekcyjne.
8. Ocena z kartkówki może być potraktowana jak ocena z odpowiedzi ustnej, gdyż daje dowód przygotowania się ucznia z 3 ostatnich tematów lekcyjnych.
9. Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z przygotowania się do zajęć .Jeżeli uczeń był nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia w zeszycie przedmiotowym tematu z lekcji i wykonania zadanej pracy domowej. Brak takiej pracy domowej oznaczana jest w dzienniku zajęć jako nieprzygotowanie do lekcji.
10. Uczeń może zgłosić raz w semestrze nieprzygotowanie do zajęć (odp. ustna) co jest odnotowane w dzienniku skrótem np. oraz zgłosić brak zadania 3 razy w semestrze co odnotowujemy jako (bz). Kolejny brak zadania skutkuje oceną niedostateczną.

Uczeń za pracę na lekcji (aktywność) nagradzany jest oceną lub (+). Pięć + to ocena bdb. Za brak pracy na lekcji uczeń może otrzymać ocenę lub (-). Pięć minusów ocena niedostateczna.

11. Ocena pracy ucznia jest jawna, obiektywna, umotywowana i systematyczna. O wszystkich stopniach uczeń jest informowany w momencie ich wystawiania.
12. Uczeń, który opuścił więcej niż 50 % lekcji nie może być klasyfikowany z przedmiotu. Przeprowadza się dla niego egzamin klasyfikacyjny.
13. Na koniec semestru nie przewiduje się jednorazowego sprawdzianu zaliczającego cały semestr na ocenę programowo wyższą. Ocena semestralna i końcoworoczna wynika z ocen cząstkowych - jest średnią ważoną.
14. Oceny przewidywane (w tym zagrożenia oceną niedostateczną) są podawane do wiadomości na miesiąc przed klasyfikacją.
14. Uczeń nie ma możliwości poprawy ocen na tydzień przed klasyfikacją.
15. **Na ocenę semestralną i końcoworoczną uczeń pracuje systematycznie przez cały rok.**

Ogólne kryteria i wymagania na poszczególne stopnie :

• stopień/ocena - niedostateczny

Uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej - potrzebnych do kontynuowania nauki. W szczególności: wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki, nie posiada podstawowej orientacji na mapie, nie wykonuje zadań domowych, nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika, nie pracuje na lekcji, nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela, nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.

• Stopień/ocena - dopuszczający (wymagania konieczne)

Uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności. Tu: opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski, posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną w mowie żywej i pisanej, samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy, umie wykorzystywać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

• Stopień/ocena - dostateczny (wymagania podstawowe)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową. W szczególności: posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej, poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach w mowie żywej i pisanej, przy wypowiedzi widać błędy, odpowiedź ustna odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania, samodzielnie i w grupie rozwiązuje poprawnie nieskomplikowane polecenia, potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach, wartościuje elementy działalności człowieka w środowisku, poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy, wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w

geografii, z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

- **Stopień/ocena - dobry (wymagania rozszerzające)**

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające. W szczególności: pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo, posiada dobrą orientację na mapie świata, czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne, dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych, udziela zasadniczo samodzielnie odpowiedzi, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia, wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe, potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności tu: treści przystępne, średnio trudne, wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii, dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe, łączy zagadnienia w logiczne ciągi, opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie, w mowie żywej i pisanej posługuje się językiem poprawnym pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, potrafi wartościować działalność człowieka w środowisku, aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

- **Stopień/ocena - bardzo dobry (wymagania dopełniające)**

Uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej. W szczególności: przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne, wszechstronne oraz systematyczne, sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami, podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie, jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, stylistycznym i gramatycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk, potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu, chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe, wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy, bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym, wnosi twórczy wkład w realizacje zadań oraz omawianych zagadnień, pracuje nad własnym rozwojem lub bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

- **Stopień/ocena - celujący (wymagania wykraczające)**

Uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobra, a ponadto w zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawę programową, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie. Ponadto uczeń powinien wykazać się znaczącymi osiągnięciami w konkursach na poziomie pozaszkolnym.

Do ogólnych kryteriów oceniania stosuje się wymagania szczegółowe do każdej jednostki lekcyjnej(w dokumentacji nauczyciela)

Sposoby informowania uczniów i rodziców o uzyskanych ocenach:

1. Ustna informacja o otrzymanej ocenie.
2. Wpis oceny do zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń (odpowiedź ustna, zadanie domowe w zeszycie ćwiczeń).
3. Wpis oceny do e-dziennika
3. Tabela ocen w zeszycie przedmiotowym
3. Spotkania z rodzicami i konsultacje indywidualne

Opracowała:
Teresa Gołek